

Nattehimlen september 2023

Den nordlige sommer Mælkevejen gennem Skytten og Skjoldet på den sydvestlige himmel set fra det sydlige Alberta, Canada. Billedkredit Brian Ventrudo/CosmicPursuits.com.

Mælkevejens tykke bånd i Skorpionen og Skytten har bevæget sig mod vest, men de forlængede nætter holder det tilgængeligt for stjernekyggere indtil slutningen af september, før det går i gang med året. I øst bevæger de relativt stjernefattige stjernebilleder Pegasus, Stenbukken og Den sydlige Fisk sig ind i synsfeltet sammen med hundredvis af galakser, der er tilgængelige med et lille teleskop. Sidstnævnte stjernebilledes enlige klare stjerne, Fomalhaut, skinner alene på den sydlige himmel det meste af natten. Også i september flammer Venus på den østlige tidlige morgenhimmel, Jupiter når den primære observationssæson og dukker op på morgenhimlen for observatører på en mørk himmel.

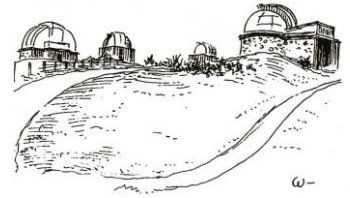
Brorfelde Astronomiske Vennekreds

Observator Gyldenkernes Vej 13

Brorfelde, 4340 Tølløse

web@brorfelde.eu

www.brorfelde.eu

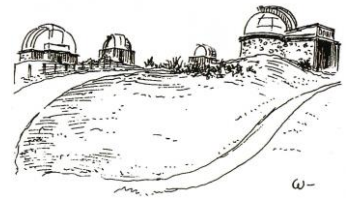

12. årgang nr. 9

Comet C/2023 P1 Nishimura

I august 2023 tog den japanske amatørastonom og kometjæger Hideo Nishimura et billede af en ny komet nu kaldet Comet C/2023 P1 Nishimura. Kometen var en relativt lysstærk 11. størrelsesorden på det tidspunkt i Tvillingerne. Det var en glædelig smule held for Nishimura, da de fleste kometer nu er fanget af automatiserede teleskoper på professionelle observatorier. Kometen lyser hurtigt op og kan nå synlighed med det blotte øje i midten af september. Det vil befinde sig i morgentusmørket for observatører på den nordlige halvkugle, så en kikkert eller et bredfeltteleskop vil hjælpe dig med at se kometen lettere. Billedet nedenfor viser kometens vej gennem måneden set fra den nordlige halvkugle. Det vises på den nordøstlige morgenhimmel ved morgentusmørke.

Brorfelde Astronomiske Vennekreds
Observator Gyldenernes Vej 13
Brorfelde, 4340 Tølløse
web@brorfelde.eu
www.brorfelde.eu

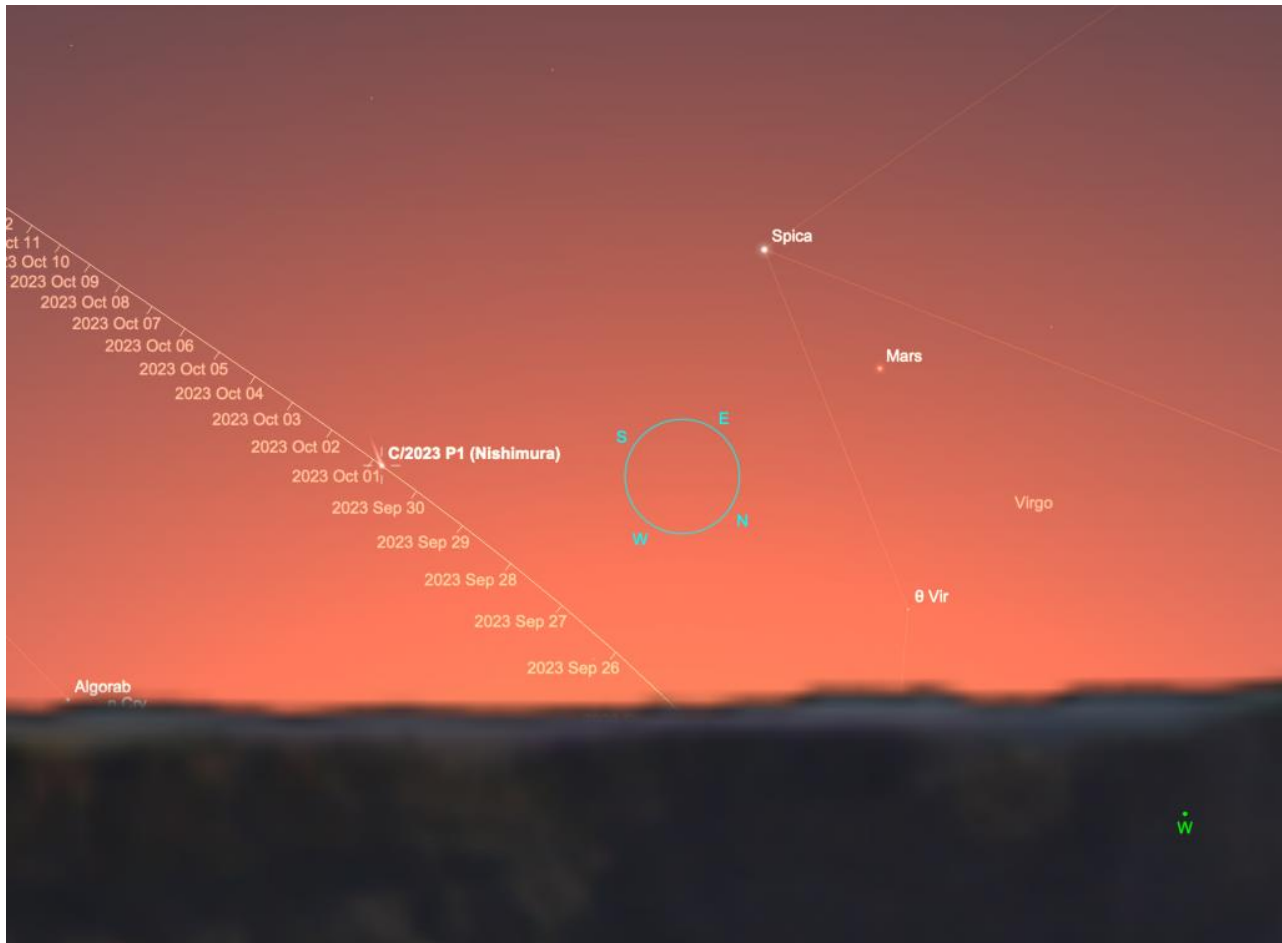
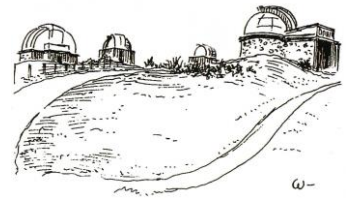

12. årgang nr. 9

Kometen C/2023 P1 Nishimuras vej gennem midten af september 2023 set på den østlige tidlige morgenhimmel fra den nordlige halvkugle.

Observatører på den sydlige halvkugle får deres bedste chance for at se kometen ved månedens udgang. Billedet nedenfor viser, hvor man kan finde den i den lyse aftenslumring på den vestlige himmel (cyanfarvet cirkel på billedet viser et 2° synsfelt).

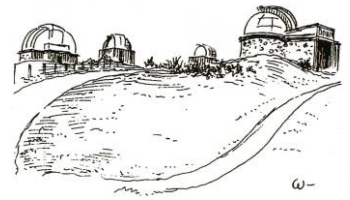

Ruten for kometen C/2023 P1 Nishimura i slutningen af september 2023 set på den vestlige tidlige aftenhimmel fra den sydlige halvkugle. Den cyanfarvede cirkel viser et 2 graders synsfelt.

Kometen Nishimura er på en hyperbolsk bane til det indre solsystem på vej ud til det interstellare rum - hvis den overlever sit møde med Solen. Den vil ikke være tilbage på denne måde igen. Læs mere baggrund om kometen [på dette link](#).

Himmelbegivenheder i september 2023

4. september 2023. Den aftagende måne og Jupiter står op sammen i øst sidst på aftenen med ca. 7° afstand fra hinanden. Jupiter, der nu skinner i størrelsesordenen -2,6, begynder retrograd bevægelse i dag. Den er nu velplaceret til observation fra nu af til slutningen af året i stjernebilledet Vædderen omkring 15° nord for ekliptika, dens nordligste position i otte år og ideel til observation med en kikkert eller et teleskop.

12. årgang nr. 9

Månen, Jupiter, Venus og klare stjerner tidlig morgen den 5. september 2023.

5. sept. Stjernehopen Plejaderne befinder sig foran Månen med omkring 5° på den tidlige morgenhimmel. Hele denne måned, stå tidligt op før tusmørket og se på de klare stjerner eller Tyren, Orion, Tvillingerne og Store Hund sammen med de lyse planeter Venus og Jupiter. Det er et imponerende syn.

6. sept. Månen i sidste kvarter 22:21 UT

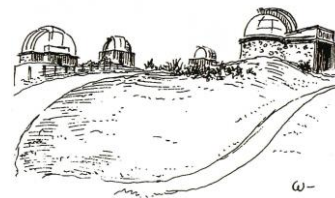
Brorfelde Astronomiske Vennekreds

Observator Gyldenernes Vej 13

Brorfelde, 4340 Tølløse

web@brorfelde.eu

www.brorfelde.eu

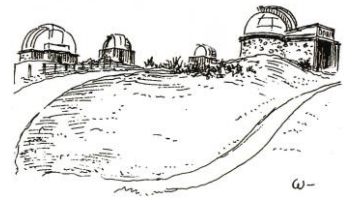
12. årgang nr. 9

6.-20. sept. Mælkevejens bue deler himlen i to midt på aftenen, hvilket giver mulighed for en fantastisk fotomulighed eller gammeldags visuel observation på en mørk himmel, når Månen kommer af vejen de næste par uger. Galaksens plan ser ud til at gå op i en ret vinkel fra den sydvestlige horisont i Skytten, passerer over hovedet gennem stjernebilledet Svanen og krummer derefter igen ned til den nordøstlige horisont ind i stjernebilledet Kuskén, der er på vej op.

Månen nær Messier 44 tidligt om morgenen den 11. september 2023. Den forudsagte position for kometen C/2023 P1 (Nishimura) er også vist her i Løven, måske ikke så fremtrædende som angivet.

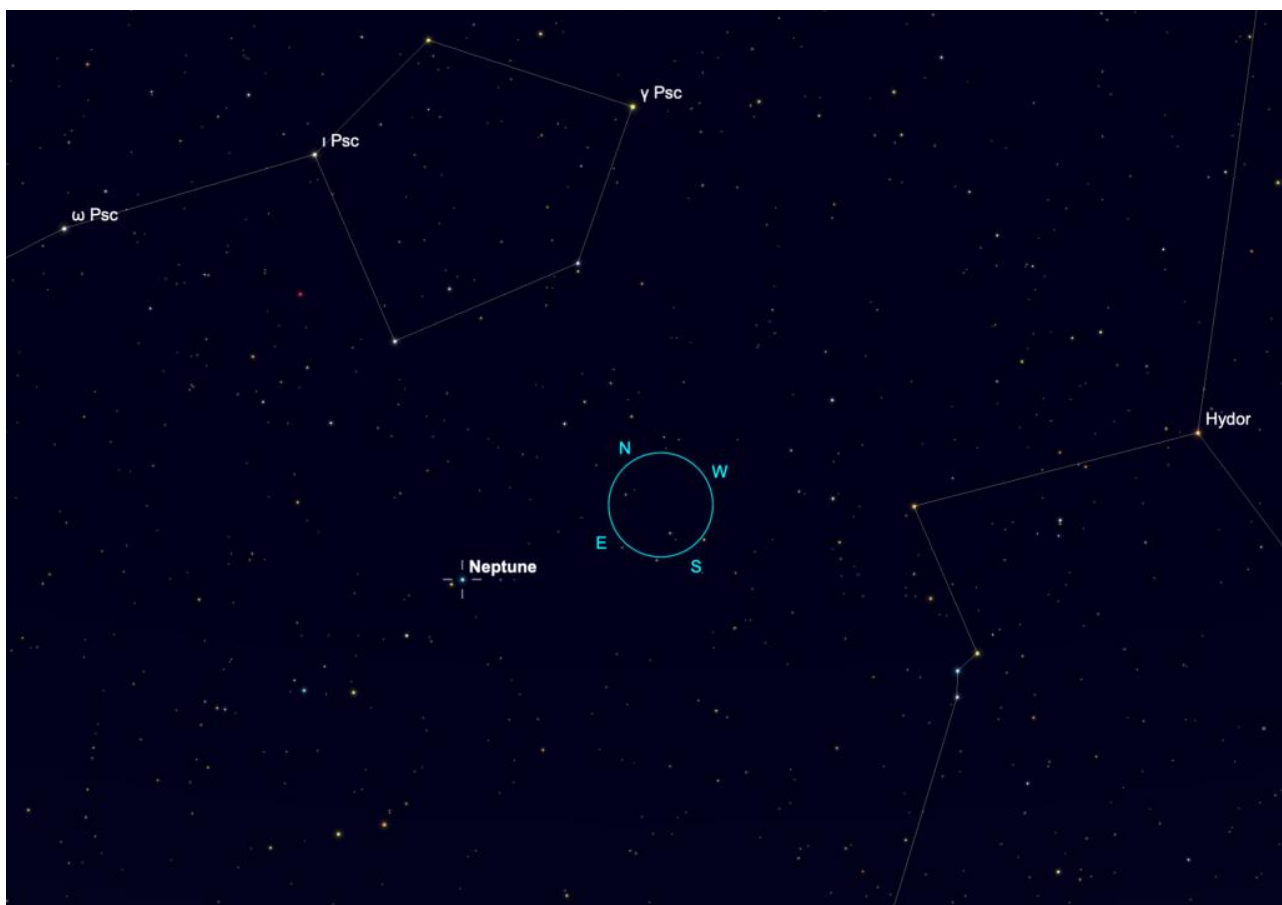
11. sept. Kig mod øst før daggry for at se den aftagende halvmåne og bikubeklyngen (Messier 44) omkring $3,5^\circ$ fra hinanden. Et dejligt syn, helt sikkert, men Venus stjæler showet her, da den skinner i størrelsesordenen $-4,7$. Planeten bevæger sig hurtigt væk fra Jorden nu og i løbet af september krymper dens tilsyneladende diameter fra $49''$ til $32''$. Elongationen fra Solen stiger dog fra 28° til 44° i løbet af måneden.

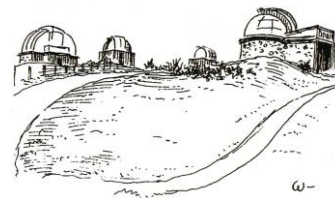
12. årgang nr. 9

12. sept. I løbet af de næste par uger kan observatører på den nordlige halvkugle, som har en meget mørk himmel, se zodiacallyset på den østlige himmel omkring 90-120 minutter før solopgang på den nordlige halvkugle. Denne hvidligt glødende kile af lys ser ud til at støde opad fra horisonten (se billedet nedenfor). Zodiacallyset, nogle gange kaldet "falsk daggry", er simpelthen sollys, der reflekteres af små støvpartikler i det indre solsystem.

15. sept. Nymåne, 01:40 UT

Neptun i opposition. Planeten ligger i Fiskene nær stjernen af 6. størrelsesorden 20 Psc. Den cyan cirkel angiver et 2 graders synsfelt.

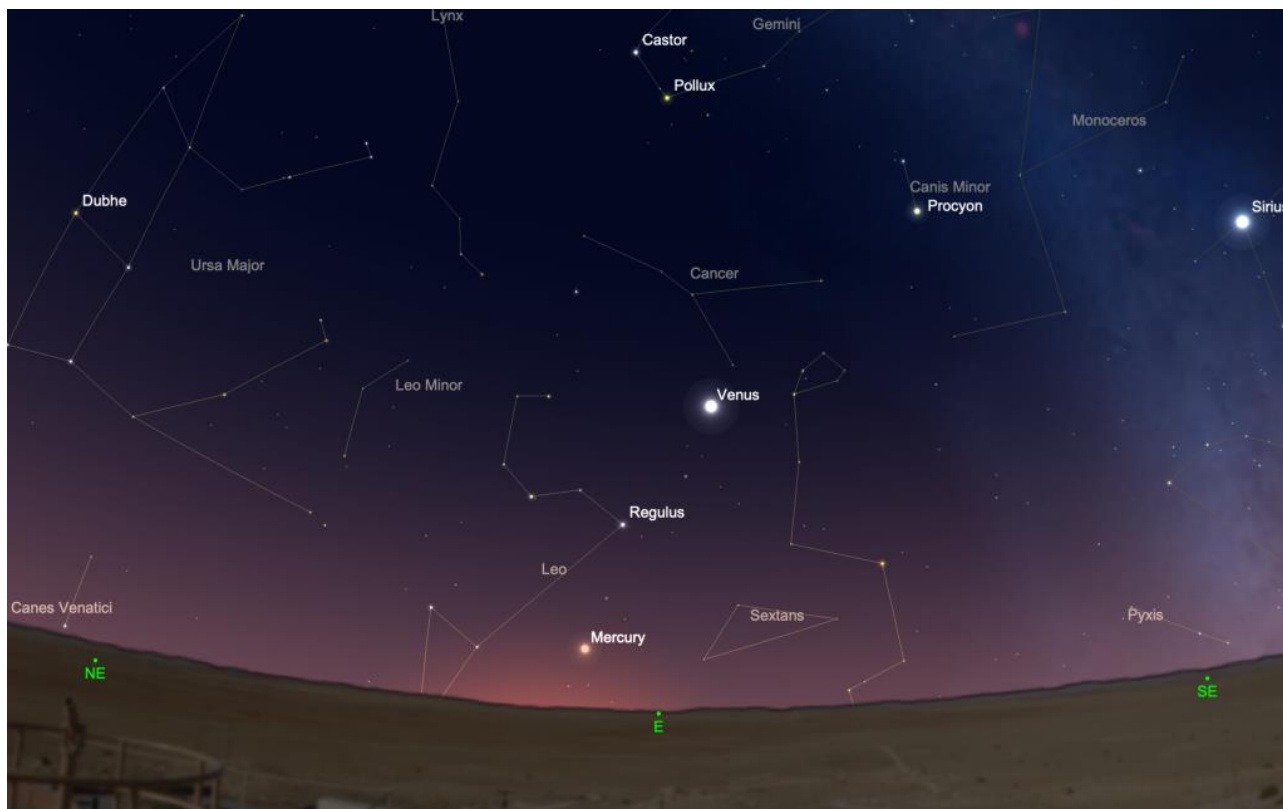
12. årgang nr. 9

19. sept. Neptun står i opposition i stjernebilledet Fiskene nær stjernen 5,5 størrelsesorden stjerne 20 Piscium. Selve planeten, som i dag befinder sig i en afstand på 4,3 milliarder kilometer, skinner i størrelsesordenen 7,8 og spænder over en diameter på kun 2,4". Du kan se planeten i en kikkert, men du skal bruge et teleskop på omkring 150x for at afsløre dens lyseblå-grønne skive.

19. sept. Venus når sin største belyste udstrækning i dag og skinner som *Morgenstjernen* i størrelsesordenen -4,8, så lysende som den nogensinde bliver, og lys nok til at kaste en skygge på mørke steder.

20. sept. Kig mod sydvest for at se halvmånen kun en grad eller to (afhængigt af din placering) fra strålende Antares i Skorpionen.

22. sept. Månen i første kvarter, 19:32 UT

Merkur og Venus set mod øst om morgenen den 22. september 2023.

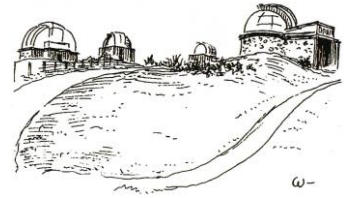
Brorfelde Astronomiske Vennekreds

Observator Gyldenernes Vej 13

Brorfelde, 4340 Tølløse

web@brorfelde.eu

www.brorfelde.eu

12. årgang nr. 9

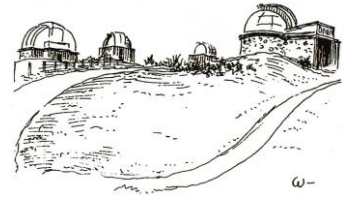
Observatører på den nordlige halvkugle nyder det bedste morgensyn af Merkur i 2023. Se efter den hurtige lille planet i øst ved daggry. I dag markerer planeten sin største vestlige elongation omkring 18° fra Solen og et godt stykke over den østlige horisont. Planeten skinner med en lysstyrke $-0,3$ i dag og lysner til $-1,0$ i de næste par dage.

Efterårsblade og en aftagende måne i september 2022.

23. sept. Septemberjævndøgn indtræffer kl. 6:50 UT, da Solen krydser den himmelske ækvator og bevæger sig mod syd. Dette markerer den første dag i efteråret på den nordlige halvkugle og den første dag i foråret på den sydlige halvkugle.

Brorfelde Astronomiske Vennekreds
Observator Gyldenernes Vej 13
Brorfelde, 4340 Tølløse
web@brorfelde.eu
www.brorfelde.eu

12. årgang nr. 9

29. september Fuldmåne, 09:58 UT

Brian Ventrudo 1. september 2023

Oversat og bearbejdet af Tom Rosenquist Jensen 01.09.2023